

ISRAEL-EU BUSINESS INFORMATION SHEET

גיליון מס' 14 של העלון

יחסי ישראל האיחוד האירופי

- מה מתבשל בבריסל?
- מה קורה באיחוד?
- מיסוי באיחוד האירופי
- גוש היורו

משרד החוץ מקיים התייעצויות על עתיד היחסים עם האיחוד האירופי

משרד החוץ החל בקיום סידרת התייעצויות ביחס לעתיד יחסי ישראל האיחוד האירופי. בוחנים מודלים שונים ליחסים עם הגוש הכלכלי הגדול בעולם, לקראת דיונים בעתיד עם האיחוד האירופי. בדיון ראשוני הוצע לאמץ את המודל של יחסי האיחוד האירופי עם שווייץ.

בדיון הראשוני במשרד החוץ שותפו פרופסורים המתמחים בנושאי אירופה ושגרירים לשעבר של ישראל במדינות אירופה. הובעו דעות שונות, כאשר הייתה הסכמה שמדיניות השכנות האירופית (EPN), שישראל משתייכת אליה, אינה מתאימה למדינה מפותחת כישראל. לכן, עמדו על הצורך למצוא מודל של יחסים בין ישראל לאיחוד האירופי שיענה על צרכי ישראל.

לשווייץ יש מערכת יחסים הדוקה עם האיחוד האירופי, כולל בתחום הכלכלי. מאידך, שווייץ התאימה את מערכת החוקים שלה בתחומי הפנים והמשפטים למקובל במדינות האיחוד, דבר המקל על המעבר ממדינות האיחוד לשווייץ. לא ברור אם ישראל תוכל לעמוד בדרישה הזו של האיחוד האירופי.

מועצת ההתאגדות ב-5 במאס

מועצת ההתאגדות ישראל האיחוד האירופי תתכנס למפגש השנתי בבריסל. המפגש הזה יתקיים ב-5 במאס, כדי לסקור את ההתפתחויות ביחסי ישראל האיחוד האירופי.

הישיבה הזו תעמוד בסימן של התקדמות רבה ביחסי ישראל האיחוד האירופי בשנה האחרונה. הושגה יותר הבנה וגם שיתוף פעולה הדוק יותר בשורה של תחומים.

במועצות ההתאגדות ישתתפו שרי החוץ של מדינות האיחוד האירופי. ואילו ישראל תהיה מיוצגת ע"י ציפי לבני, שרת החוץ, ובכירים ממשרד החוץ. במוקד הדיון יהיה דיווח על יישום מדיניות השכנות האירופית ביחסים עם ישראל.

ישראל תשותף בתוכנית החדשה CIP

ישראל הזמנה ע"י נציבות האיחוד האירופי להשתתף בתוכנית החדשה של תחרותיות וחדשנות (CIP). התוכנית הזו תקפה בשנים 2007-2013 ויוקצב לה תקציב של 3.6 מיליארד יורו.

במסגרת מועצת ההתאגדות, יסוכמו התנאים ביחס להשתתפות ישראל בתוכנית הזו. בין היתר ייקבע מה יהיה גובה התשלום השנתי של ישראל כדי להשתתף בתוכנית הזו. נראה, כי גובה ההשתתפות תהיה נמוכה יותר מאשר בתוכנית המו"פ.

בריסל כבר הזמינה את ישראל להציג שתי תוכניות במסגרת תוכנית התחרותיות והחדשנות. מדובר בתוכניות בתחומי איכות הסביבה והאנרגיה. בנציבות האיחוד האירופי מצפים שישראל תציג תוכניות אלה כבר בחודשים הקרובים.

הסכם על השתתפות ישראל בתוכנית המו"פ השביעית

הסכם על השתתפות ישראל בתוכנית המו"פ השביעית הושג בסבב שיחות בין נציגי מחלקת המו"פ בנציבות האיחוד האירופי לבין נציגי משרד התמ"ת, בראשותו של המדען הראשי ד"ר אלי אופר. בכך הגיע לסימומו המשבר ביחס לגובה התשלום של ישראל בתוכנית המו"פ השביעית.

בשל המסגרת של תוכנית בהיקף של 50 מיליארד יורו, נדרשה ישראל להגדיל את סכום ההשתתפות בתוכנית הזו. התביעה הייתה שחישוב ההשתתפות תהיה מבוססת על גובה התוצר לנפש, כלומר 200 אלף דולר לנפש. ואילו ישראל סברה שיש להמשיך בשיטת החישוב הקודמת המבוססת על גודל התוצר של ישראל לעומת התוצר של מדינות האיחוד האירופי. לאחר דיונים, הוסכם שלא לשנות את שיטת החישוב, שמשמעותה שהשתתפות ישראל בתוכנית המו"פ תהיה בגובה של 50 מיליון יורו, ובעוד 3 שנים יבחנו עדכון בתשלום זה לתקופת ארבע השנים הבאות.

עידן חדש בפרוייקטים טכנולוגיים גרמניה-ישראל

וועדה של הפרלמנט הגרמני, בראשותו של פיטר סטרוק לשעבר שר ההגנה הגרמני, ביקרה בארץ ובחנה פתיחת עידן חדש בפרוייקטים טכנולוגיים עם ישראל. הוא הבהיר שגרמניה מוכנה לקדם את שיתוף הפעולה המדעי והטכנולוגי עם ישראל.

במפגש עם חברות טכנולוגיות ומדענים, שנוהל ע"י הרמן בונץ נציג קרן פרידריך אברט בישראל, ציין סטרוק שכ-25 אלף מדענים ישראלים וגרמנים היו מעורבים בפרוייקטים משותפים מאז כינון הקשרים הדיפלומטיים בין שתי המדינות. הוא הוסיף, שגרמניה מעוניינת בהידוק הקשרים הטכנולוגיים עם ישראל, המצטיינות בחדשנות. סטרוק מאמין שישראל וגרמניה יוכלו לקדם את היחסים הטכנולוגיים והמדעים לאור הניסיון הטוב במיוחד בשיתוף הפעולה שנוצר בין מכון ויצמן ומכוני מחקר בגרמניה.

ח"כ אבישי ברורמן, לשעבר נשיא אוניברסיטת בן-גוריון, הציע ששיתופי הפעולה בין גרמניה לישראל יתמקדו בשנים הקרובות בתחומי אבטחת מידע, פיתוח מקורות מים ותחומי אנרגיה חדשים. הוא ציין, כי בתחומים אלה יש כר נרחב לשיתופי פעולה כדי לקדם את הפרוייקטים החיוניים למאה ה-21.

מה מתבשל בבריסל?

תמיכה במודל החברתי בחוקת אירופה

תשע מדינות באיחוד האירופאי חתמו על הצהרה בזכות הכללת סעיפים המתייחסים למודל החברתי של "אירופה הסוציאלית" בחוקה של אירופה. זאת שנתיים לאחר שבוחרים בצרפת והולנד הצביעו נגד הצעת החוקה האירופית.

המדינות שחתמו על ההצהרה הזו הן בלגיה, בולגריה, קפריסין, ספרד, צרפת, יוון, הונגריה, לוקסמבורג ואיטליה. שרים במדינות היוזמות ציינו, כי הם מעמידים בראש סדר העדיפויות את ההתמודדות באבטלה, שיפור התעסוקה ועוד. היוזמות של המודל החברתי קראו ליתר המדינות החברות באיחוד להצטרף לתומכי ההצהרה הזו.

ועדה תטפל בבעיות השינויים באקלים

חברי הפרלמנט האירופי מתכוונים להקים ועדה חדשה בפרלמנט האירופי. הוועדה החדשה תבחן את הבעיות שהתעוררו עקב חימום כדור הארץ וכיצד לטפל בבעיות הנובעות מכך. הוועדה תקבל מנדט של שנה להתמודד בבעיות האקלים.

הוועדה החדשה הוקמה למרות ההתנגדות של הוועדה העוסקת באיכות הסביבה להקמתה של עוד ועדה. אבל קואליציה של מפלגות המרכז - הימניות והסוציאליסטים הובילה את הקמתה של הוועדה החדשה, בשל דאגה ממיעוט ההצעות בנושא השינויים באקלים. הוועדה הזו תטפל בקידום הנושאים הקשורים באקלים, בהתאם לשיטת העבודה בפרלמנט להקים ועדות אד-הוק בנושאים אקטואליים, כפרשת הטעות של אסירי אי.סי.איי. מאפגניסטן ועיראק באמצעות נמלי אוויר באירופה והפסדי המשקיעים בחברת הביטוח EQUITABLE LIFE.

שיתוף פעולה אירופי-אמריקאי בשירותים הפיננסיים

דיונים על דרכי שיתוף פעולה אירופי-אמריקאי בשירותים הפיננסיים יתקיימו בתחילת מארס בוואשינגטון. הדבר יהיה במהלך ביקורו של צ'ארלי מק-קרייזי, הממונה על השוק הפנימי בנציבות האיחוד האירופי, בבירת ארה"ב.

קידום שיתוף הפעולה האירופי-אמריקאי בשירותים הפיננסיים קיבל קדימות בעקבות המיזוג שיתבצע בין הבורסה של ניו-יורק לבין בורסת EURONEXT בפאריס. המיזוג הזה מתוכנן לשנה הבאה. האמריקאים כבר נתנו הסכמתם העקרונית ליישום תקנים של האיחוד האירופי בתקנות דרכי הניהול הנדרשות מחברות אמריקאיות ע"י הרשות לניירות ערך האמריקאית.

חברי הפורום לדיאלוג עסקי טראנס-אטלנטי נפגשו עם אנגלה מרקל, הקאנצלרית הגרמנית, במהלך הכנס השנתי של הפורום הכלכלי העולמי בדאבוס. הם דנו בהשגת הסכמה על הסכם מסגרת שמטרתו להקטין מספר החסמים בשיתוף הפעולה הטרנס-אטלנטי בשנים הקרובות. מרקל הבטיחה לפעול להסרת החסמים האלה, תוך ציפייה כי הממשל האמריקאי יסייע בהשגת מטרה זו.

בנוסף, משרדה של הקאנצלר הגרמניה ונציבות האיחוד האירופי פועלים בשיתוף פעולה כדי להשלים את ההכנות למפגש שנתי של מנהיגי האיחוד האירופי וארה"ב לקידום שיתוף הפעולה. המפגש הזה מתוכנן עוד בתקופת נשיאות גרמניה של האיחוד האירופי, כלומר עוד לפני סוף יוני.

מה קורה באיחוד?

חקיקה תימנע חסמים על הסחר בין מדינות האיחוד

נציבות האיחוד האירופי יוזמה חקיקה נרחבת במטרה למנוע חסמים המקשים על הסחר בין מדינות האיחוד האירופי. החקיקה תימנע ממדינות למנוע יבוא של מוצרים המיוצרים במדינות אחרות של האיחוד.

החקיקה המוצעת נועדה לחסל את החסמים של התקנים הטכניים הלאומיים שנועדו למנוע כניסת מוצרים מסוימים של חברות. על פי החקיקה, הממשלות תהיינה חייבות להתיר יבוא של מוצרים שעומדים בתקנים במדינת ייצורם ולא יוכלו למנוע יבואם. מעתה יופעל העיקרון של הכרה הדדית בתקנים.

גם כל ממשלה תידרש להקים מרכזי קשר למוצרים. באמצעות מרכזים אלה, תוכלנה החברות להתמודד עם איסור המוטל על יבוא מוצריהם. גם נקבע, כי כל ממשלה תצטרך להשיב על תלונה תוך 20 ימי עבודה ולא תוכלנה לנהוג בסחבת.

כבר באמנת היסוד של האיחוד האירופי, נקבע כי תהיה תנועה חופשית של סחורות. אבל חברות ומפעלים מנהלים מאבקים מזה שנים על הסרת חסמי מסחר בתוך גוש האיחוד האירופי. למרות ההתקדמות שחלה בעניין הסרת חסמים. הסתבר כי קרוב למחצית מהמוצרים עדיין ניצבים בפני חסמים בתוך האיחוד האירופי. על פי סקר שנערך בקרב 200 חברות, 115 חברות דיווחו כי נדרשו לבצע שינויים במוצרים, 29 חברות ציינו כי נדרשו להעביר את מוצריהם סידרה בדיקות נוספת כדי לקבל אישור מכון התקנים המקומי, בעוד ש-34 חברות דיווחו כי הם היו צרכים לעמוד בדרישות אדמיניסטרטיביות כדי לקבל את היתר השיווק במדינה האחרת.

הנציבות נוטה להקים רגולטור לענף הטלקום

נציבות האיחוד האירופי נוטה להקים רגולטור אירופי לענף הטלקום, אשר יפעל בדומה לנציבות התקשורת הפדראלית (FCC) בארה"ב. הגוף החדש יעסוק בקידום התחרות, ההשקעות והאינטרסים של הצרכן מול חברות הטלקום.

על פי התוכנית המוצעת, הרגולטור האירופי החדש יורכב מהרגולטורים לענף הטלקום בכל אחת מ-27 המדינות החברות באיחוד האירופי, בדומה למבנה מוסדות הניהול של הבנק המרכזי האירופי. הרגולטור החדש יטפל בתחומים כשימוש בתדרים ואינטרנט בפס רחב.

וויאן רדינג, הנציבה לענייני טלקומוניקציה בנציבות האיחוד, מאמינה שרגולטור לענף הטלקום עשוי לתרום לשיפור התחרותיות במגזר התקשורת באיחוד האירופי. זו תעשייה המגלגלת סכום של 270 מיליארד יורו בשנה, ולהבטיח שכללי השוק ייושמו באופן עקבי בכל 27 מדינות האיחוד האירופי. רדינג הניחה את הצעתה להקמת הרגולטור לטלקום על שולחן נציבות האיחוד האירופי, הצפויה להחליט בענין זה במהלך חודש יולי.

שוקלים להנהיג גרין קארד לעובדים זרים

נציבות האיחוד האירופי מתכוונת לטפל בבעיית המחסור הגדל בעובדים מקצועיים בחלק ממדינות האיחוד האירופי. הנציבות מגבשת שורה של מהלכים בעניין זה אשר יובאו לאישור המוסדות המוסמכים במהלך שנת 2007.

גולת הכותרת של ההצעות שיוגשו, היא הנהגת בלו קארד, בדומה לגרין הקארד האמריקני. הבלו קארד האירופי יתיר לעובדים הזרים לנוע בין מדינות האיחוד ולא יצטרכו לבקש אישור לעבור ממדינה למדינה. הם גם יוכלו להביא את משפחותיהם. מאידך, יינקטו בצעדי ענישה כלפי חברות המעסיקות מהגרים לא חוקיים.

באיחוד האירופי רוצים להתמודד עם המחסור בעובדים באמצעות שורה של צעדים משמעותיים. על פי הערכות, מספר המהגרים הבלתי חוקיים השוהים בתחומי האיחוד האירופי עומד על 7 מיליון איש. מספרם גדל מדי שנה ב-500 אלף איש. חלקם הגדול הם חסרי השכלה. אבל באיחוד האירופי יודעים כי בעיית המחסור בעובדים עקב הנפילה בילודה היא באמצעות משיכת עובדים מאפריקה בעלי כישורים, אשר יוכלו להיקלט במדינות האיחוד האירופי.

הועלתה תחזית הצמיחה לגוש היורו ל-2.4% ב-2007

נציבות האיחוד האירופי מציגה תחזית מעודכנת שלפיה, שכלכלת הגוש היורו צפויה לצמוח בשיעור של 2.4% במהלך שנת 2007. הנציבות העלתה את תחזית הצמיחה מ-2.1% שהוצגה בנובמבר. מכאן, שיימשך מומנטום הצמיחה שהחל בשנה שעברה, לאחר 6 שנים של צמיחה נמוכה במדינות גוש היורו.

על פי התחזית המעודכנת, מדד המחירים לצרכן צפוי לעלות בשיעור של 1.8% במהלך השנה הקרובה. אף כאן היה עדכון בתחזית מדד המחירים, אשר בנובמבר נקבע כי יעד האינפלציה של מדינות גוש היורו של 2%.

הכלכלנים מגלים אופטימיות ביחס לנתוני הצמיחה בשנת 2007. הם מציינים, שלעומת ההאטה המסתמנת במשק האמריקאי, הרי המשק האירופי נמצא בצמיחה מואצת, שמתבטאת גם בירידה בשיעור האבטלה במדינות גוש היורו.

חוק יגדיר פגיעות באיכות הסביבה כעבירות פליליות

נציבות האיחוד האירופי מגבשת שורה של תקנות חדשות, שיגדירו פגיעות באיכות הסביבה כעבירות פליליות. החוק החדש יאכף במדינות האיחוד האירופי, והעונשים על "הפשעים הירוקים" ייכללו מאסר וקנסות גבוהים.

על פי טיוטת החוק תשע העבירות הבאות יוגדרו כפשעים נגד הסביבה:

- * השלכת פסולת, פליטת גזים או הצבת חומרים מסוכנים, שיכולות לגרום למוות או לפגיעה של אדם.
- * השלכת פסולת שגורמת או עלולה לגרום למוות או לפגיעה רצינית של אדם, או יכולה לגרום נזק משמעותי לאיכות האוויר, הקרקע, המים, בעלי חיים או הצמחייה.
- * טיפול, שינוע, יצוא או יבוא של פסולת רעילה, שגורמת או עלולה לגרום למוות או פגיעה רצינית של אדם כלשהו, או לגרום לנזק משמעותי.
- * שימוש או אחסון בלתי חוקי של חומרים מסוכנים, שגורמים או עלולים לגרום למוות או לפגיעה רצינית של אדם, או לגרום לנזק משמעותי לאיכות האוויר, הקרקע, המים, בעלי חיים או הצמחייה.
- * שינוע בלתי חוקי של פסולת.
- * ייצור, טיפול, אחסון, שימוש, שינוע, יצוא או יבוא של חומרים גרעיניים או חומרים רדיואקטיביים מסוכנים, שגורמים או עלולים לגרום למוות או לפגיעה רצינית של אדם או לגרום לנזק משמעותי לאיכות האוויר, הקרקע, המים, בעלי חיים או הצמחייה.
- * אחזקה, נטילה, גרימת נזק, הרג או סחר בחיות בר וצמחייה מוגנים.

* גרימת נזק לסביבת מגורים טבעית מוגנת.
* סחר או שימוש בחומרים הפוגעים בשכבת האוזן.

הצעת החוק קובעת עונשים מינימאליים על רוב העבירות החמורות, כגון עבירות שגורמות למוות. על פי הצעת החוק, יוכלו להטיל עונשי מאסר של שנתיים עד חמש שנים בגין עבירות כזיהום רציני או העברה בלתי חוקית של חומר גרעיני. אם נגרם מוות כתוצאה מהעבירה, עלול העונש להגיע לעשר שנות מאסר בפועל.

נציב האיחוד האירופי לענייני איכות הסביבה, דטברוס דימס, קבע שבענייני איכות הסביבה יש לטפל באמצעות הליכים מתואמים. לכן קבע, כי על הנציבות צריכה להציע לפרלמנט האירופי טיוטת חוק. לאחר שהפרלמנט יידון בטייטה ויאשר אותה, יצביעו עליה המדינות החברות באיחוד. אישור החוק בשלב זה טעון רוב מיוחד.

מחלוקת על יעדי האנרגיה

שרי האנרגיה והכלכלה של האיחוד האירופי לא הצליחו להגיע להסכמה על ליברליזציה של שווקי הגז והחשמל. הם לא הגיעו להסכמה על הגברת המאמצים לפתח מקורות אנרגיה חלופיים עד לשנת 2020, שיגיעו לכ-20% מהיקף האנרגיה.

השרים היו חלוקים בדעתם ביחס לביצוע הליברליזציה של שווקי הגז והחשמל. במיוחד ביחס להצעה להפריד בין תחנות הכוח לבין חברות ההובלה. חלק מהשרים הביע חשש, כי מהלך כזה אשר יהיה מלווה במכירת חברות הובלה, עשוי למשוך חברות רוסיות להתמודד על רכישת חברות אלה. מצב כזה יעמיק את השליטה של הרוסים על שוק האנרגיה גם במערב אירופה, ולא רק במזרח אירופה.

חילוקי הדעות האלה בין השרים בתחום האנרגיה יועלו לדיון בפסגת ראשי מדינות האיחוד האירופי ב-8-9 במאוס. המשתתפים ינסו להגיע להסכמה על תוכנית לפיתוח מקורות האנרגיה של האיחוד האירופי בשנים הקרובות, כאשר הדבר נועד להקטין במקצת את תלות אירופה ברוסיה. לפסגה הזו, יוגשו הצעות שונות, שחלקם מגובשות ע"י מומחים ממדינות ומנציבות האיחוד האירופי.

האיחוד תובע מנורבגיה לשלם יותר בשל צירוף רומניה ובולגריה

האיחוד האירופי דורש מנורבגיה, איסלנד וליכטנשטיין לשלם יותר לאיחוד אם הן רוצות לעשות עסקים עם שתי החברות החדשות באיחוד בולגריה ורומניה. למעשה, נורבגיה היא הנדרשת להגדיל את תשלומיה לאיחוד בצורה משמעותית מאשר שתי המדינות האחרות.

על פי הסדר הקיים, שלוש המדינות שאינן חברות באיחוד, והשייכות לאזור הכלכלי האירופי, מעבירות תשלומים שנתיים לאיחוד. התשלומים האלה הן עבור גישה לשוק הפנימי האירופי. הדבר מעניק לשלוש המדינות מעמד שווה לזה של מדינות האיחוד האירופי.

בסבב השיחות על הגדלת התשלומים לאיחוד האירופי נתגלו חילוקי דעות. נציבות האיחוד דורשת מנורבגיה, איסלנד וליכטנשטיין להגדיל התשלומים בצורה דומה למה שהיה בעת צירוף 10 מדינות מזרח ומרכז אירופה לאיחוד האירופי ב-2004. אז נורבגיה לבדה הגדילה את תשלומיה לאיחוד פי 10 ל-205.8 מיליון יורו בשנה.

הדרישה של בריסל משלוש המדינות האלה הייתה בתחילה להגדיל את התשלום השנתי לאיחוד האירופי של 71 מיליון יורו בכל אחת מהשנתיים הקרובות. אבל עתה הגמישה בריסל את דרישתה ל-65 מיליון יורו בשנה, בעוד ששלוש המדינות האלה מוכנות לשלם רק 55

מיליון יורו בשנה, כאשר מתוך זה נורבגיה תשלם 53 מיליון יורו. ישנה הבנה שבאמצע 2009 יתנהל מ"מ על הסכם חדש ביחס לגובה השתתפות המדינות האלה בתקציב האירופי האירופי.

מחקר: צרפת בדרך להיות הכלכלה הגדולה ביותר באירופה עד 2035

מכון המחקר הכלכלי IW בקלן מעריך, כי צרפת עשויה בעתיד להדיח את גרמניה ממעמדה הבכיר ולהפך למעצמה הכלכלית המובילה בקרב מדינות האיחוד האירופי. זאת בשל שיעורי הילודה הגבוהים שנרשמים בתחומים בשנים האחרונות.

צרפת דורגה באחרונה במקום הראשון באירופה מבחינת שיעורי ילודה-שני ילדים בממוצע לכל אשה. התפתחות זו מציב את צרפת על התוואי לקראת הדחת גרמניה ממעמדה המוביל באירופה, הן במונחי גודל אוכלוסייה והן בקנה מידה כלכלי. האוכלוסייה של צרפת מונה עתה כ-63 מיליון איש, ושלושת רבעי מהגידול באוכלוסייתה נובע מלידות ומהגירה לתחומי. ואילו גרמניה היא בעלת אוכלוסייה של 82 מיליון איש, ושיעור הילודה בתחומה הוא הנמוך ביותר באירופה ועומד על 1.4 ילדים בממוצע לאשה. זאת, כאשר הממוצע באיחוד האירופי עומד על 1.5 ילדים לאשה, כאשר 30 אחוז מהנשים העובדות בגרמניה אינן אימהות לילדים.

המחקר מציין, כי על פי המגמות הנוכחיות, צרפת עשויה להפוך לכלכלה הגדולה ביותר באירופה עד 2035. גם צרפת תהפך למדינה המאוכלסת ביותר באירופה 10 שנים אחר כך.

צינון ביחסי האיחוד-טורקיה

צינון נוסף מסתמן ביחסי האיחוד האירופי-טורקיה לאחר שהוקפאו בדצמבר הדיונים על חברות טורקיה באיחוד. עתה טורקיה ביטלה מפגש עם האיחוד שעמד לדון במריבה בין טורקיה וקפריסין על זכויות חיפושי הנפט.

הצינון ביחסים מתבטא גם בביטול הביקורים של שר החוץ הטורקי, עבדואלה גל, בכמה ממדינות האיחוד. הוא גם ביטל את השתתפותו בדיונים שעמדו להתקיים בבריסל. הוא גם ביטל מפגש משותף, מועצת ההתאגדות איחוד האירופי-טורקיה, שעמד להתקיים במאסר ושבוע עמדו לדון בהתפתחויות האחרונות ביחסי האיחוד טורקיה.

מיסוי באיחוד האירופי

בולגריה מורידה המיסוי על חברות ל-10%

בולגריה הפכה ל"גן העדן" של האיחוד האירופי. היא מנסה למשוך מפעלים וחברות ממדינות האיחוד להשקיע בבולגריה וליהנות משיעור מס החברות הנמוך.

הפרלמנט הבולגרי החליט על הורדת שיעור מס החברות מ-15% ל-10%. ההורדה הזו בתוקף מה-1 בינואר, המועד בה הצטרפה בולגריה לאיחוד האירופי. שיעור מס החברות בבולגריה נמוך משמעותי מאשר בחלק ניכר ממדינות האיחוד. במיוחד מס החברות בבולגריה הוא רבע משיעור מס החברות בגרמניה ואיטליה.

האיחוד האירופי תובע משווייץ ביטול הטבות המס

נציבות האיחוד האירופי החליטה לתבוע משווייץ לבטל הטבות המס לחברות הניתנות בקנטונים של שווייץ. הנציבות גורסת, כי מדובר בסבסוד הניתן לחברות אחזקה, ניהול

ומערבות העומד בניגוד להסכם שנחתם בין האיחוד האירופי לשווייץ בשנת 1972. ההחלטה נוסחה בצורה חריפה כלחץ על שווייץ לקבל תביעת האיחוד האירופי.

ראש ממשלת לוקסמבורג, ז'ן-קלוד ז'ונקר, הציע את שירותי התיווך שלו בין בריסל לשווייץ. גם לוקסמבורג מעניקה שירותי מס מיוחדים לחברות ולבנקים. הוא קרא לנציבות האיחוד האירופי ש"להתייחס לשווייץ כאל עיראק של האלפים".

במחלוקת בין האיחוד האירופי לשווייץ הוא לגבי שיעורי המיסוי שישולמו ע"י חברות שווייצריות על רווחים שהופקו במדינות האיחוד האירופי. נציבות האיחוד דורשת משווייץ להתאים את הסדרי המיסוי בהתאם לסעיפי ההסכם שנחתם ביניהם. לכן, הנציבות הסמיכה את פקידי האיחוד לפתוח במו"מ להסדרת המחלוקת הזו.

על פי החוק השווייצרי, הקנטונים יכולים להעניק פטור מלא או חלקי לרווחים המושגים מחוץ למדינה ממיסוי חברות מלא או חלקי של הקנטונים והעירוני. הקנטונים השווייצריים ניצלו אפשרות זו כדי לעודד חברות רב לאומיות להעביר את המטות והמשרדים הראשיים באירופה לקנטונים שונים כדי להקטין את תשלומי המס. מכיון שהחברות הרב-לאומיות פעילות בשוק האירופי, הסדרי המיסוי האלה משפיעים על הסחר בין האיחוד האירופי לשווייץ. הובהר, שאין נציבות האיחוד האירופי מתנגדת לתחרות בתחום המיסוי או לשיעורי מס נמוכים, אבל מתנגדת להסדרי מיסוי כאלה שיש בהם אבחנה בין מקור ההכנסה, נובעת מפעילות מקומית, לבין הכנסה שמקורה בפעילות בינלאומית.

בכוונת נציבות האיחוד האירופי להתחיל במו"מ אינטנסיבי עם שלטונות שווייץ. הכוונה שהשווייצרים יבצעו תיקונים בחוקי המיסוי ויסתמו את הפרצה המאפשרת לקנטונים להעניק פטור חלקי או מלא ממס חברות מקומי.

קפריסין נלחמת בהעלמות מע"מ

ממשלת קפריסין החליטה לפעול בצורה נמרצת בהעלמות מע"מ. היא רוצה להפסיק להצטייר כמדינה שבה קל לא לשלם מע"מ בביצוע תשלומים, אשר הפכה לגן עדן למעלימי מס. ההערכות שהיקף העלמות המע"מ מסתכמים בעשרות מיליוני לירות קפריסאיות.

שר האוצר של קפריסין, מיכאליס סאריס, החליט לפעול על פי חוקי המיסוי המקובלים במדינות האיחוד האירופי. הוא רוצה עתה להנהיג שני תיקונים משמעותיים בחוק המע"מ: תהיה זו עבירה למי שיקבל תשלום בלי להנפיק חשבונית וקבלה. גם תהיה זו עבירה לקונה שלא ידרוש קבלה עבור תשלום שיבצע. הכוונה היא להטיל עונשים על העבריינים שאינם משלמים את המע"מ.

בתקשורת של קפריסין חוזרים ומאשימים את העצמאים ונותני השירותים בהתחמקות מתשלום מע"מ על הכנסותיהם. בקבוצה זו נכללים עורכי דין, רופאים, אינסטלטורים, חשמלאים, טכנאי מחשבים ועוד. הטיעון של התקשורת היא, שמדובר בהעלמות מס גדולות.

הסכם בין האיחוד האירופי לאיסלנד על תוצרת חקלאית

האיחוד האירופי ואיסלנד הגיעו על הסכם חדש ביחס להורדת המיסוי על היבוא והיצוא של מוצרי חקלאות. ההסכם החדש ייכנס לתוקף ב-1 במאס ובכוונתו להגביר את הסחר החקלאי ביניהם בשנים הקרובות.

על פי ההסכם החדש, האיחוד האירופי יוכל לייצא לאיסלנד 100 טון בשר ללא תשלום מכס, 200 טון של בשר חזיר ללא מכס ו-200 טון בשר עוף ללא מכס. מאידך, איסלנד תוכל לייצא

לאיחוד האירופי 380 טון של יוגורט ללא מכס, 350 טון חמאה ללא מכס ו-1,350 טון בשר כבשים ללא מכס. גם הוסכם ששיעור המכס על מוצרי חקלאות יוקטן בשיעור של 40%.

ההסכם החדש יוריד את מחירי המזון באירלנד. עד כה, מחירי המזון באיסלנד היו גבוהים ב-62% ממחירי המזון הממוצע באיחוד האירופי. מאידך, גם באיסלנד מצפים כי ההסכם יגדיל בשיעור ניכר את יצוא מוצרי המזון של איסלנד לאיחוד האירופי.

גוש היורו

המדינות הקטנות במרוץ ההצטרפות לגוש היורו

המדינות הקטנות שבאיחוד האירופי נמצאות במרוץ להצטרפות לגוש היורו. קפריסין הגישה בקשה להצטרף לגוש היורו ב-1 בינואר 2008, ומשמעות הדבר שתנהיג את היורו, במקום הלירה שטרלינג.

הבקשה של קפריסין להצטרף לגוש היורו יובא לדיון ואישור במפגש הפסגה של האיחוד האירופי שיתקיים ביוני. על פי התכנון, קפריסין תבצע את המעבר ליורו, של השטרות והכסף, כבר בפברואר בשנה הבאה.

עתה מצפים שמלטה תגיש בקשה דומה להצטרף לגוש היורו אשר אף היא תועלה לדיון במפגש הפסגה ביוני. גם מעריכים שליטא, לטביה ואסטוניה יגישו בקשות להצטרף לגוש היורו במהלך השנים 2009 ו-2010. כזכור, סלובניה הצטרפה בינואר לגוש היורו.

שש מדינות אירופיות קטנות אלה מונות אוכלוסייה של 10 מיליון נפש. הכלכלות של מדינות אלה מסתכמות ב-134 מיליארד יורו. מאידך, המדינה הגדולה בגוש היורו היא גרמניה עם אוכלוסייה של 82 מיליון איש ואילו התוצר שלה הוא 2.2 טריליון יורו.

בינתיים, פולין, המדינה הגדולה מבין המצטרפות החדשות לאיחוד האירופי, טרם קבעתאריך יעד להצטרפות לגוש היורו. ממשלת ורשה מתכננת לערוך משאל עם ביחס לשאלת ההצטרפות לגוש היורו בשנת 2010. רק אחרי משאל זה, יקבע מועד שבו תרצה פולין להצטרף לגוש היורו. ההערכה היא שסלובקיה תנסה להצטרף לגוש היורו בשנת 2009, ואילו בולגריה תיערך לניסיון הצטרפות בשנת 2012, בעוד שהונגריה מתכננת להצטרף בשנת 2012, בעוד שרומניה רוצה להצטרף בשנת 2014.